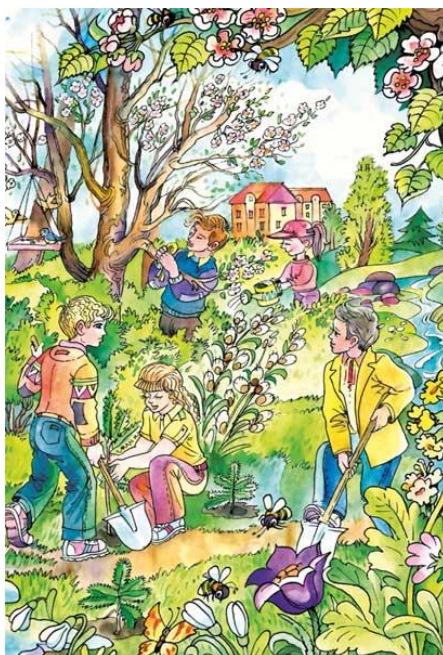

Методичний коментар до проблемного запитання “Що спільного між усіма рослинами?”
(на с. 84 підручника)**Що відчувають рослини?**

Поговоріть із дітьми про те, чи боляче рослинам, коли їх ламають, чи можуть вони відчувати дотики, як реагують на холод, спеку. Нагадайте дітям, що рослини — це об’єкти живої природи.

Ще раз роздивіться сюжетну картину тижня і знайдіть на ній об’єкти живої та неживої природи.

Які ознаки об’єктів живої природи притаманні рослинам?

- Відчувають сонячне тепло і ростуть.
- Рослини дихають (для цього у них є листочки).
- Усе живе обов’язково народжується, росте, потім дає життя наступному поколінню. (Діти рослин — це паростки, які з’являються, коли проростає насінинка. В однієї рослини може бути дуже багато діток, але не всі вони зможуть стати великими деревами).
- Для життя рослинам потрібна енергія.
- Рослини відчувають, коли їм боляче, холодно, спекотно, вони радіють і лякаються так само, як і ми.

Звісно, побачити, що рослини відчувають, дуже складно. Тож покажіть дітям [відео про те, як мімоза лякається](#) — скручує свої листочки, коли її торкаються. Потім листочки поступово розправляються.

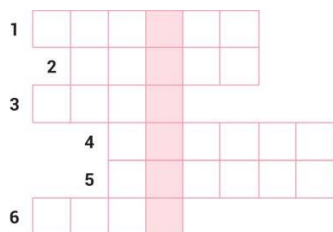
Чи однакові складові частини в різних рослин?

Закріпити знання дітей про складові частини рослин допоможе кросворд.

Завдання з робочого зошита (частина 4, завдання 1, с. 30)

Розгадайте кросворд. Прочитайте в зафарбованих клітинках, що об'єднує всі рослини.

- 1) Орган рослини, на якому тримаються листки, квіти та плоди, а також рухаються поживні речовини.
- 2) Верхній шар землі, придатний для життя рослин.
- 3) Частина рослини, яка утворюється з квітки.
- 4) Орган, який закріплює рослину в ґрунті й забезпечує її поживними речовинами.
- 5) Частина рослини, яка приваблює бджіл та метеликів.
- 6) Прозора, безбарвна рідина, необхідна для розвитку рослини.

- Запропонуйте дітям піти на прогулянку та роздивитися різні рослини. Чи однаково виглядають їхні складові частини?
- Які органи рослин можна побачити у будь-який час? Які — не завжди? А які ми не можемо побачити, коли спостерігаємо за рослинами на вулиці?

Пригадайте з учнями, як рослини змінюються впродовж життя, як життя тварин залежить від наявності певних рослин, як наше життя залежить від життя рослин.

Як розвиток рослин залежить від їхнього вигляду?

Виявити цікаві природні закономірності можна під час спостережень.

Спостереження-дослідження-діалог “Що відбувається раніше — розквітає квіточка чи з’являються листочки?”. Запропонуйте дітям поспостерігати та знайти відповіді на запитання.

- Як запилюються різні рослини?
- У яких рослин спочатку з’являються квіти, а потім — листочки? Чому так відбувається?

Поясніть дітям, що є рослини, у яких квіточки на дуже низеньких стеблах, а листочки — великі і на довгих стеблах (порівняйте стебла квітів і листочків вишні та абрикоса, мати-й-мачухи та підсніжника тощо). Якщо листочки з’являються разом із квітами, то їх не побачать бджілки і не запилять.

Є рослини, які запилює вітер, а комахи йому тільки допомагають (береза, вільха тощо), а деякі рослини квітнуть дуже рано, тож вони взагалі запилюються тільки вітром, бо комах у цей час іще немає (верба). Такі рослини зазвичай ростуть не по одній, а великими групами. Листочки заважатимуть вітру переносити пилок з квітки на квітку (листя буде його затримувати).

Підсумок

Як підсумок обговорення проблемного запитання, запропонуйте малятам створити лепбук про світ рослин, зробити презентацію диво-рослини, створити схему “Що ми знаємо про рослини” або хмаринки слів та малюнків.